

University of Groningen

Bolzano's early quest for a priori synthetic principles

Blok, Johan

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version

Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:

2016

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

Blok, J. (2016). *Bolzano's early quest for a priori synthetic principles: Mereological aspects of the analytic-synthetic distinction in Kant and the early Bolzano*. [Thesis fully internal (DIV), University of Groningen]. University of Groningen.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

The publication may also be distributed here under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the University of Groningen website: <https://www.rug.nl/library/open-access/self-archiving-pure/taverne-amendment>.

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

Stellingen bij *Bolzano's Early Quest for A Priori Synthetic Principles*

1. Wolffs eigen geometrische bewijzen laten de lacune van zijn methodologie van de wiskunde zien doordat een rechtvaardiging van de rol van diagrammen en constructie in deze bewijzen ontbreekt (hoofdstuk 1).
2. Vanuit ideeënhistorisch perspectief kan Kants filosofie van de wiskunde het beste worden opgevat als een transcendentiaal idealistische opvulling van de lacune uit stelling 1, zonder dat hij daarmee Wolffs methodologie van de wiskunde wezenlijk verandert (hoofdstuk 2 + 3).
3. De rol van symbolische representatie in Kants filosofie van de wiskunde wordt systematisch onderschat (hoofdstuk 2 + 3).
4. Kants transcendentiaal-idealistische positie komt voort uit zijn these dat onze verschillende kenvermogens (zintuigen en verstand) resulteren in cognities waarvan de mereologische structuur afhankelijk is van het kenvermogen. De beperkingen en mogelijkheden van deze mereologische structuren begrenzen en constitueren daardoor de vormen van kennis die door de verscheidene kenvermogens kunnen worden voortgebracht (hoofdstuk 3).
5. De mereologische structuren, zoals Kant die zelf in met name zijn colleges over logica hanteert, vormen een uitermate preciese uitleg van de verschillen tussen analytische en synthetische oordelen, en daarmee ook van de noodzakelijkheid van de rol van de zuivere aanschouwing in de fundering van de wiskunde (hoofdstuk 3).
6. In tegenstelling tot wat bestaande studies beweren, is de vroege Bolzano minstens zo scherp als Kant in zijn kritiek op de rationalistische traditie van Leibniz en Wolff, met name als het gaat om de rol van analyse en analytische oordelen in relatie tot de aard van wiskundige kennis en de meest fundamentele principes van wetenschappen (hoofdstuk 5).
7. Anders dan vaak gedacht, zijn ook zeer algemene en abstracte waarheden zoals $2 + 2 = 4$, juist voorzover zij als algemene en abstracte waarheden opgevat worden, in hoge mate aan verandering onderhevig (hoofdstuk 3 + 6).

8. Omdat ook het meest abstracte werk van de grootste filosoof een kind van zijn tijd is, hangt de mate waarin wij dit werk begrijpen sterk af van ons begrip en kennis van de tijd en context waarin dit filosofische werk tot stand kwam.
9. Als zelfs nog nauwelijks door school en maatschappij geïndoctrineerde kinderen met sterke drang naar waarom-vragen hoogst verbaasd kijken als het onderwerp van dit proefschrift wordt samengevat met de woorden ‘waarom twee plus twee, vier is’, is elke poging tot uitleg van het onderwerp aan volwassenen bij voorbaat vergeefs.
10. De totstandkoming en verdediging van dit proefschrift vormt de uitzondering die de regel bevestigt dat van uitstel afstel komt.

Johan Blok